

Образац 2.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ПРИЈАВА

теме докторске дисертације

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) и презиме кандидата:

Јана (Рајко) Живановић

Датум и место рођења (општина, град, држава):

02.12.1992, Савски венац, Београд, СРЈ

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио основне студије:

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Стечени академски назив кандидата по завршеним основним студијама:

професор језика, књижевности, културе

Година дипломирања:

2015

МАСТЕР (или МАГИСТАРСКЕ) СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио магистарске или мастер студије:

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Тема магистарског или мастер рада:

Критичка тумачења романа *Вољена* Тони Морисон

Стечени академски назив по завршеним магистарским или мастер студијама:

мастер професор језика

Година одбране магистарског или мастер рада:

2016.

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Пун наслов предложене теме докторске дисертације:

Црте личности према НЕХАСО моделу као предиктори комуникативне компетенције на енглеском језику код студената нефилолошког профила

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације:

(обавезно се наводи једна од научних области за које је Факултет матичан – филолошке науке; библиотекарство; културолошке науке и комуникологија)

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације:

(листа ужих научних области налази се у чл. 12 Статута Факултета)

англистика

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације:

(нпр. српски/енглески/руски језик, српска/енглеска/руска књижевност, фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.)

примењена лингвистика, психолингвистика, социолингвистика, анализа дискурса

Језик на ком ће дисертација бити писана и брањена:

(уколико се теза не пише на српском језику, кандидат предаје образац пријаве, образложење и библиографију и на српском језику и у преводу на језик тезе)

српски језик

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

Ана Ђорђевић

Звање:

доцент

Факултет или институција:

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Ужа област научноистраживачког рада:

англистика

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	(у штампи): "What Makes for an Effective Grammar Presentation?: Peer, Self- and Teacher Trainer Evaluation of Micro-Teaching". /co-author with M. Vitaz/ <i>Folia linguistica et litteraria</i>
2.	(2022): "Teaching as an alternative: English language students' motivation to become teachers before and after the practicum". U V. Lopičić & B. Mišić Ilić (ur.), <i>Jezik, književnost, alternative</i> . Niš: Filozofski fakultet, 497-513.
3.	(2016): „Efekat inicijalnog obrazovanja i obuke budućih nastavnika stranog jezika”. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 65(1), 153-166.
4.	(2013): „Gramatika u nastavi L2 – teorijski pristupi i stavovi budućih nastavnika u Srbiji i Velikoj Britaniji”. U J. Vučo i O. Durbaba (ur.), <i>Filološka istraživanja danas: jezik i obrazovanje</i> . Beograd: Filološki fakultet, 315-336.
5.	(2011): "A Shattered Image – Shattered Identities: How Real is Methodological Imperialism in ELT?" In B. Đorić-Francuski (Ed.), <i>Image-Identity-Reality</i> . Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 7-15.

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор _____.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора

09.09.2024.

НАПОМЕНА КАНДИДАТА

Кликните да бисте почели унос текста.

Уз Пријаву кандидат прилаже:

1. попуњен образац **образложења** предлога теме докторске дисертације,
2. попуњен образац **библиографије** кандидата,
ВАЖНА НАПОМЕНА: Сви кандидати који бране докторску дисертацију на Универзитету у Београду пре одбране морају имати један рад објављен или прихваћен за штампу у часопису са релевантне листе часописа у складу са прописима Универзитета у Београду.
3. пријаву докторске дисертације са образложењем и библиографијом у електронском облику као Word документ (**CD**),
4. **потврду** да је стекао 120 ЕСПБ на ДАС,
5. оверену копију **дипломе о завршеним основним студијама**,
6. оверену копију **дипломе о завршеним мастер (или магистарским) студијама**,
7. **извод из матичне књиге рођених** са уписаним држављанством,
8. доказ о **уплати трошкова** пријављивања докторске дисертације.

Подносилац пријаве својим потписом потврђује да предложену тему није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Име и презиме кандидата:

Јана Живановић

Број досијеа: 2016/081Д

Датум подношења пријаве:

08.11.2024.

Потпис кандидата

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
теме докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Јана Живановић

Број досијеа:
2016/081Д

Радни наслов теме докторске дисертације

Црте личности према НЕХАСО моделу као предиктори комуникативне компетенције на енглеском језику код студената нефилолошког профила

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације

филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

англистика

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације

примењена лингвистика, психолингвистика, социолингвистика, анализа дискурса

Предмет научног истраживања

Предмет овог истраживања јесте утврђивање повезаности између димензија личности према НЕХАСО моделу и комуникативне компетенције на енглеском језику код студената нефилолошког профила. Прегледом досадашње и доступне литературе, установили смо да постоји врло мало истраживања која се баве утицајем црта личности на усмену продукцију на страном језику, те се значај ове студије огледа у њеној апликативности у различитим научним областима.

Теоријско полазиште психолошког дела овог рада чиниће НЕХАСО модел личности, док лингвистички аспект истраживања обрађује појам комуникативне компетенције, па ће се приликом

анализирања дискурса и интеракције учесника узимати у обзир лингвистички и доступни паралингвистички елементи. Они ће бити анализирани комбинацијом више скала, и то Канала и Свејнове, Бахмана, затим Ферка, Хаstrapове и Филипсонове и ЗЕРОЈ. У оквиру лингвистичких елемената, посебну пажњу посветићемо комуникативним стратегијама по јединственом моделу насталом по узору на Варадија, Тароне, Кордера, Ферка и Каспера, Канала и Свејн, и Најмегенску групу у коју се убрајају Келерман и Пулис, док ћемо од паралингвистичких елемената узети у обзир прозодијске аспекте интонације, ритма и акцента.

Основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању

Почетна хипотеза јесте да ће комуникативна језичка способност испитаника или поједини њени сегменти (лексичка, граматичка и стратешка компетенција) бити повезани са њиховим цртама личности према НЕХАСО моделу. На основу јединствене Скале комуникативне компетенције, сачињене по узору на Пилар (Pillar, 2011), Нешић и Хамидовић (2022), и Бојовић (2013), успостављене су следеће хипотезе:

1. Претпостављамо да ће код студената чија је главна црта личности емоционалност бити слабије изражена стратешка компетенција, што ће се испољити кроз ређу иницијацију комуникације. Ови студенти ће користити више комуникативних стратегија, али ће бити и прецизнији у изражавању и биће присутнији неки паралингвистички елементи, нпр. гласније говорење. Њихова успешност зависиће од њихових личних интересовања за тему.
2. Екстровертни студенти ће иницирати комуникацију без обзира на степен блискости са саговорником и више ће се истицати у комуникацији. Из угла употребе језика, претпостављамо да ће екстровертни студенти користити сложене језичке структуре, а уколико не владају добро њима, прибегаваће стратегијама, најчешће описном објашњавању или употреби матерњег језика. Ови студенти ће бити флуентни, али не и увек граматички прецизни, јер им је фокус на семантичком садржају изговореног.
3. Код студената које одликује отвореност према искуству очекујемо слично понашање као код екстровертних студената. Они ће бити иницијатори разговора и већи значај ће придавати садржају изреченог, него језичкој прецизности.
4. Главна карактеристика студената које одликује сарадљивост јесте емпатија и способност да разумеју и уваже различитости. Они ће, стога, бити не само иницијатори комуникације, већ ће и помоћи саговорнику, чим процене да је помоћ неопходна. Акцент код сарадљивих студената је на просоцијалности. У језичком смислу, ово значи да ће више обраћати пажњу на сарадњу са саговорником и садржај изреченог, него на форму, а социјалност ће испољити кроз интерактивну размену (енгл. *turn-taking*).
5. Код савесних студената очекујемо изражену текстуалну кохезију и све елементе интеракције (изражавања мишљења, питања саговорника за мишљење, слагање), те ће њихова продукција садржати све компоненте које захтева задатак.
6. Коначно, висок ниво комуникативне компетенције биће изражен код студената са поштењем као доминантном цртом уколико им је тема блиска, али не и преузимање иницијативе у разговору.

Циљ истраживања и очекивани резултати

Основни циљ нашег истраживања је утврђивање повезаности између црта личности према HEXACO моделу и комуникативне језичке способности на енглеском језику код студената нефилолошке струке, што ћемо учинити кроз задатке креиране за потребе евалуације усменог изражавања. Поред главног, циљ нам је и да дефинишемо односе црта личности са другим феноменима који могу имати утицај на остваривање комуникације, као што су упознатост са темом, релевантност садржаја, изложеност језику и квалитет односа са саговорником. Очекујемо да ће постојати веза између језичке компетенције и црта личности и то на тај начин што ће екстровертни студенти показивати веће интересовање за комуникацију и користити комуникативне стратегије, али квалитет излагања неће зависити од односа са саговорником. Затим, код студената које одликује емоционалност од значаја ће бити познавање теме и степен блискости са саговорником, док ћемо код савесних и студената отворених према искуству приметити већу кооперативност и бригу за саговорника, која ће се огледати у подстицању на разговор.

Утврђивањем везе између чинилаца HEXACO модела и комуникативне компетенције моћи ћемо да препознамо значај ове варијабле у настави страних језика, која често бива занемарена. Допринећемо, такође, и већој сарадњи психолога и наставника страних језика кроз обуке наставника за ефикасније препознавање различитих типова ученика. То ће за крајњи циљ имати унапређење квалитета наставе и прилагођавање садржаја тако да сваки ученик може да достигне свој пун потенцијал.

Теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати

Појам личности потиче од латинске речи *persona* која је од римског доба еволуирала и данас се дефинише као јединственост и универзалност људских карактеристика (Friedman & Shustack, 2006), али и скуп квалитета и диспозиција према којима се појединци међусобно разликују (Mayer, 2007).

С обзиром на различите дефиниције, постоје и два тренда, односно теорије типова и теорије црта. Теорије типова подразумевају да појединац може припасти одређеном типу личности, те да не долази до њиховог преклапања, док теорије црта личности, које су према новијим истраживањима све заступљеније у литератури, заступају становиште да се личност појединца састоји од комбинација различитих црта и да су оне релативно стабилне карактеристике, захваљујући којима се појединци међусобно разликују. Како представљају кохерентан образац понашања, мишљења и осећања, могу предиспонирати начин понашања појединца у одређеној ситуацији (Haslam, Smiley & Song, 2017).

Рана истраживања структуре личности заснована су на лексичком приступу, односно премиси да су сви описи понашања који представљају индикаторе димензија кодирани у концептуални корпус језика, док степен заступљености описа кореспондира са важношћу атрибута (Чоловић, Смедеревац & Митровић, 2014). Прва студија спроведена је на енглеском језику и у њој су коришћени мањи сетови варијабли који су сачињавали део лексикона личности. Кроз истраживања успостављен је заједнички скуп од пет фактора назван Великих пет (Goldberg, 1981) а димензије су подразумевале отвореност према искуству, савесност, екстровертност, сарадљивост и неуротицизам. Иако је Петофакторски модел најшире прихваћена категоризација личности, новија лексичка истраживања указала су на потребу за алтернативним моделом, па је као резултат настао шестодимензионални модел, HEXACO. Аутори, Ештон и Ли (Ashton & Lee, 2007) наглашавају да неке од димензија овог модела

одговарају Петофакторском, док га поштење чини потпунијим у односу на споменути модел. Поред тога, аутори наводе да је методологија испитивања структуре личности, као и стратегија одабира варијабли у односу на Петофакторски модел непромењена.

Према Кук (Cook, 1996) црте личности у великој мери доприносе степену успеха који ће особа остварити у усвајању језика, па и самој продукцији, будући да ученици долазе и са својим когнитивним способностима, али и афективним стањима која могу да утичу на вербални аутпут. Стога је комуникативна компетенција други аспект који ћемо обрадити у овом истраживању.

За потребе овог истраживања, комуникативна компетенција ће се анализирати из угла који обухвата више модела чије се компоненте подударају, и то Дел Хајмса, Канала и Свејнове (Canale & Swain, 1980), Бахмана (Bachman, 1990) и Ферка, Хастропове и Филипсонове (Faerch, Haastrup & Phillipson, 1984).

Канал и Свејнова дефинишу (Canale & Swain, 1980) комуникативну компетенцију као облик сврсисходне социјалне интеракције између најмање два појединца. Она претпоставља висок ниво непредвидивости и креативности, а успешност јој се мери испуњавањем комуникацијске сврхе и под утицајем је психолошких ограничења. Њихов модел састоји се од четири компоненте - граматичке, дискурзивне, социолингвистичке и стратегијске компетенције. Граматичка претпоставља знања и вештине неопходне за разумевање дословног значења, односно владање језичким кодом, а она је еквивалентна језику и лингвистичкој компетенцији Ферка, Хастропове и Филипсонове. Бахман је такође подводи под језичко знање, с тим што у његовој категоризацији спада у подсегмент организационе компетенције. Насупрот граматичкој, дискурзивна се односи на способност повезивања реченица у разумљиве целине и код Бахмана се наводи као текстуална компетенција, односно други подсегмент организационе компетенције. Каналова и Свејнина социолингвистичка и стратегијска компетенција одражавају функционалне аспекте комуникације, при чему се социолингвистичка односи на правилност форме и значења у различитим контекстима, док стратегијска обухвата и вербалне и невербалне стратегије у циљу компензовања прекида комуникације. Социолингвистичка је присутна и код осталих аутора као прагматичка компетенција, док је стратегијска заједничка свим ауторима сем Бахмана. Ферк, Хастропова и Филипсонова, додатно, наводе течност у изражавању, која обухвата фонолошки ниво (артикулаторну компетенцију), лексичко-синтаксички и семантички ниво (повезивање говорних чинова). Приметићемо да већина модела наводи стратегијску компетенцију као битан део комуникативне, те ће засебно поглавље бити посвећено овом сегменту.

Говорећи о социјалним аспектима комуникације, Тароне (Tarone, 1980) их описује као контексте у којима учесници у разговору проналазе начине за превазилажење препрека у интеракцији. Један од таквих начина, односно стратегија, су, дакле, комуникативне. Према комуникативном циљу могу се поделити на стратегије за решавање неразумевања, како их класификује Тароне, могу бити психолошки мотивисане за решавање проблема изражавања, како наводе Ферк и Каспер (Faerch & Kasper, 1984), или архистратегије за недостатак вокабулара, тј. компензаторним стратегијама, према Пулис (Poulisse, 1990). Ми ћемо, као што је то био случај и са компетенцијама, покушати да их све сумирамо у један свеобухватни модел, ослањајући се претежно на Таронину поделу и поредећи је са осталим поменутиим.

Таронина категоризација садржи парафразу, трансфер, односно ослањање на матерњи језик и избегавање - било одређених речи или теме као такве. Раслојавањем сваке од ових стратегија долазимо до подударности у номенклатури, па парафраза укључује апроксимацију, која је слична Пулисиној холистичкој, поткатегорији концептуалне, али и генерализацији присутној код Пулис; затим прављење нових речи (енгл. *word coinage*), присутној и код Ферка

и Каспера као постигнућа, и као морфолошка креативност код Пулис. Перифразу Ферк и Каспер називају дескрипцијом, док је Пулис сматра аналитичком концептуалном архистратегијом. У парафразу ћемо укључити и неке стратегије постигнућа које нису присутне код Тароне и Пулис, а то су супституција, егземплификација и реструктурисање.

Таронин трансфер се такође поклапа са елементима постигнућа Ферка и Каспера. На пример, Тароне наводи превођење са матерњег језика, чиме искази звуче као буквални превод, што се може поистоветити са острањивањем (енгл. *foreignerization*) код Ферка и Каспера. Пребацивање на матерњи, у смислу коришћења појединих речи на српском језику Ферк и Каспер називају прекључивањем кодова, док код Пулис то припада домену лингвистичке архистратегије. Позив за помоћ и имитација радњи о којима се говори спадају у елементе трансфера који се не налазе код других аутора, а избегавање се не појављује само у Пулисиној таксономији.

Оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу

Утврђивање повезаности између црта личности и вештина комуникације постићи ћемо евалуацијом усменог изражавања студената током испита, а пре почетка испитивања студенти ће потписати сагласност за учешће у истраживању и приступити изради HEXACO-PI-R теста личности. Употребом IBM SPSS програма, подаци ће бити статистички обрађени, на основу чега ћемо утврдити која је доминантна црта личности за сваког испитаника.

Испит је конципиран тако да су студенти подељени у парове или групе од по троје студената истог или приближног нивоа језичког знања. Сваки студент у оквиру једног пара или групе бира по једно испитно питање из исте групе питања које се заснива на читању одломка из текста обрађиваног на настави, а потом се врши лексичка анализа текста објашњавањем или пружањем преводних еквивалената пет подвучених вокабуларних јединица у пасусу. Потом су пред студенте постављена два заједничка задатка, при чему у првом треба да постигну договор опредељујући се за три од пет понуђених опција уз образложење својих одабира, што ће учинити иницирањем комуникације, преговарањем и изражавањем мишљења. Други задатак је аргументативне природе, где се од студената очекује размена ставова о датој теми, те није нужна подударност мишљења.

Важно питање је био одабир испитних питања, који је одређен општим знањем и образовањем студената, као и знањем које су стекли у областима стручних предмета током студија психологије на Факултету за медије и комуникације. Испитне материјале је, стога, чинио корпус текстова из области популарне психологије који се базирају на спроведеним истраживањима. У оквиру првог семестра то су однос према ауторитету (Милграмов експеримент послушности), моралне дилеме и концепт утилитаризма, гадљивост и политичка опредељења, религија и алтруизам, дијагностиковање менталних поремећаја (Розенханов експеримент) и утицај друштвених мрежа на ментално здравље. У другом семестру, студенти се подстичу на промишљање о друштвеним мрежама из угла филтрираног садржаја (Filter bubbles) и начина на који садржај доступан кориснику утиче на расуђивање, утицаја технологије на међуљудске и породичне односе, обрађују се теме тестирања интелигенције, алкохолизма, као и значај снова и њихово тумачење.

Теме у трећем семестру су комплексније и обухватају црте личности кроз Фореров ефекат, развој способности за доношење моралних одлука, родитељства, Маршмелоу ефекат и зависност од интернета, док се у четвртном, а уједно и последњем семестру слушања предмета студенти упознају са појавом самосталног дијагностиковања психичких обољења, информисањем путем друштвених мрежа попут тиктока, родним стереотипима, когнитивном

дисонанцом, етичким начелима различитих начина зачећа и депресијом. Курс се заокружује општестручном темом која разматра особине доброг психотерапеута и подстиче дискусију о дефинисању добре психотерапије.

Истраживачки узорак је био пригодан и добровољачки и састојао се од 250 испитаника, при чему су сви испитаници добили упутства и били претходно упознати са формом испитивања. Централна варијабла у овом истраживању биће комуникативна језичка способност на страном језику, док друге варијабле обухватају психолошке факторе (HEXACO модел личности), педагошке факторе - стратегије усменог изражавања на страном језику и образовне факторе (наставни програм и изложеност језику ван образовног контекста).

Избор критеријума за евалуацију биће у директној корелацији са природом испита, односно садржајем материјала. Говорећи о комуникативној језичкој способности, она подразумева језичку, социолингвистичку и прагматичку компетенцију. У оквиру језичке, постоје лексичка, граматичка, семантичка, фонолошка, ортографска и ортоепска, а ми ћемо, за потребе анализе корпуса обухватити све елементе који су могући.

Други аспект комуникативне способности представља социолингвистичка компетенција, односно овладавање употребом језика у друштвеном контексту. У овом домену акценат ће бити на језичким елементима који означавају друштвене односе, нарочито употреби узвика, на разликама у регистру (неутралном и неформалном) и дијалектима и нагласцима кроз граматичке елементе. Коначно, прагматичка компетенција подразумева дискурзивну и функционалну компетенцију, при чему у дискурзивну убрајамо организацију текста у целине, док под функционалне спадају микрофункције - изражавање ставова, убеђивање и структурисање дискурса. Овим аспектом ћемо се бавити кроз анализу начина на који студенти постижу договор, али и компромис, уколико договор није задовољавајући за обе стране. Посматраћемо дискурсе транскрибованих аудио записа сваког испитаника појединачно, те коришћењем скала (Canale & Swain, Savignon, Bachman, ZEROJ), оценити општу комуникацију, граматичку, текстуалну, функционалну, социолингвистичку и стратегијску, као и тачност у изражавању, уз издвајање примера који илуструју оцену. Потом ћемо у дискусији користити дескриптивни метод да опишемо резултате и на крају их употребом компаративног метода упоредити у односу на већ постојећу литературу.

На крају ћемо узети у обзир упитник затвореног типа који ће студенти попуњавати по завршетку испита и методом дескрипције утврдити постојање утицаја других фактора - на њихов испитни перформанс, али и везу тих фактора са HEXACO моделом личности.

Оквирни план истраживања

Испитанике ће чинити 250 студената прве и друге године студија психологије који ће попуњити HEXACO-PI-R упитник о цртама личности, као и упитник самопроцене образовних, мотивационих, когнитивних и афективних фактора. Други део истраживања чиниће евалуација усмене продукције студената која је конципирана тако да студенти у паровима одговарају на питања, те се на тај начин захтева интерперсонална комуникација међу њима. Током испитивања, студенти добијају два питања у вези са темама обрађиваним на настави. Прво питање захтева постизање договора, односно заједнички одабир и образложење три од пет понуђених опција, док се у другом питању очекује исказивање и размена мишљења на задату тему. За разлику од првог задатка, у ком се очекује да студенти користе преговарачке вештине у циљу постизања договора, у овом задатку није неопходно да дођу до заједничког одговора, већ да употребе вештине изношења мишљења и слагања, односно неслагања са саговорником.

У оквиру методологије истраживања, описаћемо узорак испитаника и начин на који су класификовани у категоријама екстрoверти, отворени према искуству, емотивни, савесни, сарадљиви и поштени), начин на који су испитаници попуњавали упитник, а потом и методу прикупљања језичког корпуса. За анализу добијених података користићемо квалитативни (методу класификације, дескриптивну и контрастивну) и квантитативни метод (анкету и статистички метод). Прво ћемо дистрибуирати HEXACO упитник, како бисмо добили податке о доминантним цртама личности и фацетима сваког испитаника. Потом ћемо употребом програма MAXQDA сачинити транскрипте аудио снимака насталих током усмених испита. Транскрипти ће, поред машинске обраде бити додатно ревидирани на метадискурсном нивоу, обухватајући паралингвистичке елементе (наглашавање одређених речи, понављање фраза, замуцкивање) и као такви биће анализирани из угла лексичке, граматичке, фонолошке, ортоепске, текстуалне односно дискурсне и стратешке компетенције, као и флуентности. Да би се могао утврдити однос, биће неопходно оценити сваку од наведених компетенција коришћењем Ликертове скале, а претходно сачинити дескрипторе који одговарају ступњевима Скале. Дескриптори су састављени комбинацијом више скала и то: Пиларове (Pillar, 2011), рађене по узору на Верховена и Вермиера (Verhoeven & Vermeer, 1992), затим Нешић и Хамидовић (2022), и Бојовић (2013), чија скала се заснива на Бахмановој и Палмеровој (Bachman & Palmer, 1983, приказано у: Bachman, 1990: 326-327) и Заједничком европском референтном оквиру за језике, 2001).

Стога, опис лексичке компетенције изгледао би на следећи начин:

- 1 - коришћење једноставних израза и учестало понављање лексичких јединица (истог вокабулара);
- 2 - ограничен обим лексике (једноставни изрази који се не понављају и непрецизан избор речи);
- 3 - средње развијен вокабулар где опет долази до понављања речи у одређеној мери, те учестало коришћење попуњивача празнина (нпр. *something (like that)*) уместо конкретне речи;
- 4 - студенти повремено, али у мањој мери, трагају за адекватним изразом и користе чешће заменице;
- 5 - изражен богатији вокабулар, прецизније изражавање, при чему је присутна и разнолика употреба придева и прилога и користе се устаљени изрази.

Расподела граматичке компетенције би садржала следеће елементе:

- 1 - непознавање граматичког система;
- 2 - ограничено или слабо систематизовано знање, коришћење једноставних (основних) времена и пуно грешака;
- 3 - делимично овладавање граматичким системом уз изражене грешке;
- 4 - добро овладавање граматиком, са спорадичним грешкама;
- 5 - потпуно овладавање морфосинтаксичким структурама, јављају се и неке сложеније граматичке јединице (нпр. индиректни говор, кондиционалне реченице).

Фонолошка компетенција од најнижег до највишег ступња обухвата:

- 1 - у потпуности неразумљив изговор;
- 2 - веома растрзан говор, пропраћен замуцкивањем усред речи које често омета комуникацију;
- 3 - изговор има грешака које повремено ометају комуникацију, а пропраћен је утицајем акцента матерњег језика;
- 4 - изговор углавном нема грешака, а уколико их има, не ометају комуникацију;
- 5 - способност правилног изговарања речи уз адекватну употребу акцента, ритма и интонације.

Будући да један сегмент испита тестира читање одломка из познатог текста, планирали смо да ортоепску компетенцију чини параметар флуентности у распону од:

- 1 - у потпуности је неразумљиво шта је прочитано, студент не повезује речи у целине, већ их изговара сваку за себе (у изолацији), читање се базира на правилима матерњег језика, која се драстично разликују од правила страног;
- 2 - делимично је разумљиво шта је прочитано али се читање и даље базира на правилима матерњег језика;
- 3 - стечен је изванредан степен тачности, повремено је испрекидано читање и повремено по правилима матерњег језика; проблем изговарања се јавља и код лакших и код тежих речи;
- 4 - читање је углавном тачно, повремено се јави проблем при изговарању неких речи, углавном тежих;
- 5 - студент чита врло тачно и самопоуздано, уз правилну интонацију.

На нивоу текстуалне, односно дискурсне компетенције, посматраћемо контекст, односно дуже реплике, које оцењујемо сходно организацији мисли:

- 1 - уколико су све реплике дужине једне реченице, сматраћемо да нема довољно материјала за утврђивање;
- 2 - изоловане реченице са ретко заступљеним кохезивним средствима;
- 3 - дискурс је конфузан са честим паузама или променама теме, при чему су и даље слабо заступљена кохезивна средства;
- 4 - кохеренција постоји и компактнија је, али каткад испрекидана поштапалицама;
- 5 - дискурс је јасно организован, а говорник лако организује дискурс и приликом промене теме.

Стратешка компетенција је претежно заснована на паралингвистичким елементима и о њој ће у раду бити посвећено засебно поглавље. Она представља способност интеракције саговорника, али различите стратегије истовремено указују на степен развијености других компетенција, на пример:

- 1 - потпуно несналажење у интеракцији, одсуство било каквог одговора;
- 2 - прекомерна употреба тражења помоћи и често коришћење матерњег језика за изражавање идеја у целости;
- 3 - углавном пасивно учешће у разговору и препуштање иницијације саговорнику; присуство стратегија за самоисправљање и тражење помоћи;
- 4 - постоји преузимање иницијативе у разговору, премда је слабије изражено; употребе стратегија су чешће, као и коришћење општих термина;
- 5 - равноправно иницирање комуникације, адекватна употреба различитих стратегија у случајевима прекида, прилагођавање саговорнику при промени теме;

Флуентност, односно тачност у изражавању, не можемо назвати компетенцијом саму по себи, али представља спој паралингвистичких елемената (нпр. употреба поштапалица, замуцкивање и сл.) и других компетенција. Даћемо пример оцене флуентности:

- 1 - велике паузе у говору или потпуно изостанак одговора; више замуцкивања него везаног говора и уопште узев испрекиданог говора који омета разговор;
- 2 - говор је више испрекидан него течан и пречесто се користе поштапалице, присутно оклевање, али не изостаје одговор;
- 3 - говор је мање испрекидан, присутне су поштапалице и повремено је потребан подстицај саговорника; понекад се понављају делови реченице и у изговору је присутан утицај матерњег језика;
- 4 - реченице су потпуне без понављања делова, ретко се деси да употреби реч на српском услед недостатка адекватног термина на страном језику, могућа је повремена или честа употреба поштапалица и могуће је оклевање у говору;

5 - присуство поштапалица је минимално, говори се у потпуности на енглеском и адекватно се користе стратегије у случају лексичког дефицита, а реченице испуњавају морфосинтаксичке норме; оклевање постоји у границама нормале.

По завршетку испита, студенти попуњавају упитник који укључује додатне факторе попут њихове рефлексije на обрађивано градиво, у смислу релевантности и њихове упознатости са темама, као и њихових афинитета према истим, затим односа са саговорником и степена изложености језику. Након уноса параметара, употребом статистичког програма моћи ћемо да закључимо да ли и у којој мери постоји веза између сваке црте личности, односно фацета, и различитих сегмената комуникативне компетенције. Будући да је аутор дисертације упознат са преовлађујућим карактеристикама сваког испитаника, у делу дискусије о резултатима, упоредићемо особине говора специфичне за различите групе испитаника уз адекватне примере који те особине илуструју.

На основу анализе и дискусије, у закључку предлажемо активности и смер деловања наставника у циљу оснаживања различитих психолошких профила студената и подстицања развоја њихове комуникативне компетенције.

Прелиминарни списак стручне литературе

- Abdesslem, H. (1996). Communication strategies or discourse strategies in foreign language performance? *IRAL : International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, Vol. 34, No 1.
- Allgaier, K., Zettler I., Wagner W., Püttmann, S., & Trautwein, U. (2015). Honesty–humility in school: Exploring main and interaction effects on secondary school students' antisocial and prosocial behavior. *Learning and Individual Differences* 43, 211–217.
- Almeida, D. J., Byrne, A. M., Smith, R. M., Ruiz, S. (2019). How Relevant Is Grit? The Importance of Social Capital in First-Generation College Students' Academic Success. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice* 0(0), 1–21.
- Ann, J., Zakaria, S. F., Nadia, S., Ibrahim, I, Aflinda, S. & Rahmat, N. (2022). Balancing The Use of Oral Communication Strategies and Fear for Oral Presentation: The Case for Language Learning. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, Vol 12, No 6, 849-868.
- Ashton, C. M., & Lee, K. (2007). Empirical, Theoretical, and Practical Advantages of the HEXACO Model of Personality Structure. *PSPR*, Vol. 11 No. 2, 150-166.
- Ashton, C. M., & Lee, K. (2008). The HEXACO Model of Personality Structure and the Importance of the H Factor. *Social and Personality Psychology Compass* 2/5. 1952–1962.
- Ashton, C. M., Lee, K., & De Vries, R. E. (2014). The HEXACO Honesty-Humility, Agreeableness, and Emotionality Factors: A Review of Research and Theory. *Personality and Social Psychology Review*, Vol. 18(2) 139–152.
- Bachman, L. (1990). *Fundamental considerations in language testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Biedron, A. (2011). Personality factors as predictors of foreign language aptitude. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 1(4), 467-489.
- Bialystok, E. (1990). *Communication Strategies: A Psychological Analysis of Second-Language Use*. Oxford: Oxford University Press.
- Bjekić, J. (2016). *Stilističke i sadržinske karakteristike verbalne produkcije kao indikatori bazične strukture ličnosti*. Neobjavljena doktorska disertacija.
- Blötner, C. (2024). The Empirical Distinction Between Honesty-Humility and Big Five Agreeableness: Initial Evidence from German Samples. *JANGLE FALLACY HONESTY-HUMILITY AGREEABLENESS*

- Bojović, M. (2013). *Značaj i razvoj komunikativne jezičke sposobnosti studenata u učenju engleskog jezika kao jezika struke*. Neobjavljena doktorska disertacija.
- Brown, D. H. (2000). *Principles of language learning & teaching* (4th ed.). New York: Longman.
- Bugarski, R. (2004). Engleski kao dodatni jezik. *Philologia*, 2, 7-12.
- Canale M., Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics* 1, 1-47.
- Chamorro-Premuzic, T., & Furnham, A. (2003). Personality predicts academic performance: Evidence from two longitudinal university samples. *Journal of Research in Personality* 37, 319–338.
- Christopoulou, M., Lakioti, A., Pezirkianidis, C., Karakasidou, E., Stalikas, A. (2018). The Role of Grit in Education: A Systematic Review. *Psychology*, 9, 2951-2971
- Conard, M. A. (2005). Aptitude is not enough: How personality and behavior predict academic performance. *Journal of Research in Personality* 40, 339–346.
- Conrad, N., Patry, M. W. (2012). Conscientiousness and Academic Performance: A Mediation Analysis *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, Vol. 6, No. 1
- Cook, V. (1996). *Second Language Learning and Language Teaching*. Edward Arnold, London.
- Cook, V. (2017). *Second Language Learning*. New York. Arnold.
- Costa, P.T.C, & McCrae, R. R. (1978). Objective personality assessment. In M. Storandt, I. C. Siegler, & M. F. Elias (Eds.), *The clinical psychology of aging*. Boston, MA: Springer US, 119-143.
- Corder, S.P. (1978). ‘Simple Codes’ and the Source of the Second Language Learner's Initial Heuristic Hypothesis. *Studies in Second Language Acquisition*, 1, 1 - 10.
- Corder, S.P. (1983). Strategies of Communication. In C. Faerch, & G. Kasper (Eds.). *Strategies in Interlanguage Communication*. London: Longman.
- Corker, K. S., Oswald, F. L., & Donnellan, M. B. (2012). Conscientiousness in the Classroom: A Process Explanation. *Journal of Personality* 80:4.
- Čolović, P., Smederevac, S., & Mitrović, D. (2014). Velikih pet plus dva: validacija skraćene verzije. *Primenjena psihologija*, Vol. 7 (Dodatak), 227-254.
- De Vries, A., De Vries, R. E., & Born, M. P. (2011). Broad Versus Narrow Traits: Conscientiousness and Honesty-Humility as Predictors of Academic Criteria. *European Journal of Personality*, *Eur. J. Pers.* 25. 336–348
- Dewaele, J-M., Furnham, A. (1999). Extraversion: the unloved variable in applied linguistics research. *Language Learning* 49 (3): 509-544.
- Dewaele, J-M., Furnham, A. (2000). Personality and speech production: a pilot study of second language learners. *Personality and Individual Differences*, 28, 355-365.
- Dewaele, J-M. (2012). Personality: Personality Traits as Independent and Dependent Variables. In S. Mercer et al. (eds.), *Psychology for Language Learning*. Palgrave Macmillan, 42-72.
- Dörnyei, Z. (2009). Individual Differences: Interplay of Learner Characteristics and Learning Environment. *Language Learning* 59:Suppl. 1, 230-248.
- Dörnyei, Z., & Scott, M. L. (1997). Communication Strategies in a Second Language: Definitions and Taxonomies. *Language Learning* 47(1), 173-209.
- Dörnyei, Z., & Ryan, S. (2015). *The Psychology of the Language Learner Revisited*. Routledge.
- Ellis, R. (1984). Communication strategies and the evaluation of communicative performance. *ELT Journal*, Vol. 38(1), 39-44.
- Faerch, C. and Kasper, G. (1984). Two Ways of Defining Communication Strategies. *Language Learning*, 34, 45-63.
- Faerch, C., & Kasper, G. (1983b). Plans and Strategies in Foreign Language Communication. In C. Faerch, & G. Kasper (Eds.). *Strategies in Interlanguage Communication*. New York: Longman, 20-60.
- Faerch, K., Haastrup, K., & Phillipson, R. (1984). *Learner Language and Language Learning*. Multilingual Matters.
- Filipović, J. (2009). *Moć reči. Oglеди iz kritičke sociolingvistike*. Zadužbina Andrejević.
- Frawley, L., Lantolf, P. (1984). Speaking and Self-Order: A Critique of Orthodox L2 Research. *Studies in Second Language Acquisition*, 6(2), 143-159.
- Friedman, H. S. & Shustack, M. W. (2006). *Personality: Classic theories and modern research*. Boston: Pearson/Allyn and Bacon.

- Geslin, K.L., & Hanson, S. (2023). Sociolinguistic approaches to communicative competence. In M. Kanwit, & M. Solon (Eds.). *Communicative Competence in a Second Language: Theory, Method, and Applications*. Routledge, 40-59.
- Goldberg, L.R. (1993). The structure of phenotypic personality traits. *American Psychologist*, 48(1), 26-34.
- Göllner, R., Damian, R.I., Rose, N., Spengler, M., Trautwein, U., Nagengast, B., & Roberts, B.W. (2017). Is Doing Your Homework Associated with Becoming More Conscientiousness?, *Journal of Research in Personality*.
- Halupka-Rešetar, S., Knežević, Lj., & Topalov, J. (2018). Revisiting willingness to communicate in English as a foreign language: the Serbian perspective. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 1-17.
- Harding, L., Macqueen, S. & Pill, J. (2023). Assessing communicative competence. In M. Kanwit, & M. Solon (Eds.). *Communicative Competence in a Second Language: Theory, Method, and Applications*. Routledge, 187-208.
- Haslam, N., Smillie, L. D., & Song, J. (2017). *An introduction to personality, individual differences and intelligence*. London, Sage.
- Hassanzadeh, F., Homayouni, A., Sadeghi, J., & Nataj Shob, N. A. (2022). The Causal Relationship between HEXACO Personality Traits and English Language Anxiety with the Mediating Role of Positive Academic Emotions in Students. *Iranian Journal of Learning & Memory*, 5(19), 41-49.
- Hymes, D.H. (1972). On Communicative Competence In: J.B. Pride and J. Holmes (Eds.), *Sociolinguistics. Selected Readings*. Harmondsworth: Penguin, 269-293.
- Ion, A., Iliescu, D., Ratanadilok, K., Rana, N., Widyanti, A., & Aldhafri, S. (2017). A Cross Cultural Analysis of Personality Structure through the Lens of the HEXACO Model. *Journal of Personality Assessment*, 99(1), 25-34.
- Ivčević, Z., & Brackett, M. (2014). Predicting school success: Comparing Conscientiousness, Grit, and Emotion Regulation Ability. *Journal of Research in Personality* 52, 29–36
- Jamishidnejad, A. (2011). Functional approach to communication strategies: An analysis of language learner's performance in interactional discourse. *Journal of Pragmatics* 43, 3757-3769.
- Javed, R., Noor, A. -E., & Ramzan, F. (2022). Relationship of Personality Traits Hexaco and Self Esteem in University Students. *Journal of Social Sciences Review*, 2(4), 107-113.
- Juffs, A. (2023). Generative considerations of communicative competence. In M. Kanwit, & M. Solon (Eds.). *Communicative Competence in a Second Language: Theory, Method, and Applications*. Routledge, 21-39.
- Kajonius, P. J. (2016). Honesty-Humility predicting self-estimated academic performance. *International Journal of Personality Psychology* Vol. 2, No. 1, 1-6.
- Kalisa, P. (2019). Communication strategies in English Second Language Acquisition. *LANGUAGE CIRCLE: Journal of Language and Literature* 14(1).
- Kanwit, M., & Solon, M. (2023). Introduction: Historical overview, key constructs, and recent developments in the study of communicative competence. In M. Kanwit, & M. Solon (Eds.). *Communicative Competence in a Second Language: Theory, Method, and Applications*. Routledge, 1-18.
- Kasper, G., & Kellerman, E. (1998). Introduction: approaches to communication strategies. In G. Kasper & E. Kellerman (Eds.). *Communication Strategies: Psycholinguistic and Sociolinguistic Perspectives*. New York: Addison Wesley Longman, 1-14.
- Khanji, R. & Labarca, A. (1986). On Communication Strategies: Focus on Interaction. *SSLA* 8, 68-79.
- Kim, L. E., Poropat, A. E., & MacCann, C. (2016). Conscientiousness in Education: Its Conceptualization, Assessment, and Utility. In A.A. Lipnevich et al. (eds.), *Psychosocial Skills and School Systems in the 21st Century*, The Springer Series on Human Exceptionality.
- Levelt, W. J. M. (1993). *Speaking: From Intention to Articulation*. MIT.
- Macintyre, D., Clement, R., Dornyei, Z., & Noels A. K. (1998). Conceptualizing Willingness to Communicate in a L2: A Situational Model of L2 Confidence and Affiliation. *The Modern Language Journal*, 82, iv, 545-562.
- Mayer, J. D. (2007). Assessing the definition of personality. *The Online Newsletter for Personality*

Science, 1, 1-4.

- Međedović, J., Čolović, P., Dinić B. M., & Smederevac S. (2017). The HEXACO Personality Inventory: Validation and Psychometric Properties in the Serbian Language, *Journal of Personality Assessment* 101, 25-31.
- Nešić, I., Hamidović, K. (2022). Developing a scale for assessing communicative competence of students learning English for specific purposes. *The Journal of teaching English for specific and academic purposes*. Vol. 10, No 3, 481-492.
- Palmberg, R. (1979). Investigating Communication Strategies. In R. Palmberg (Ed.). *Perception and Production of English: Papers in Interlanguage*. Abo: Abo Akademi, 33-75.
- Piechurska-Kuciel, E. (2020). *The Big Five in SLA*. Second Language Learning and Teaching. Springer.
- Pillar, G. W. (2011). A Fraework for Testing Communicative Competence. *The Round Table: Partium Journal of English Studies*.
- Poehner, E.M. (2023). Sociocultural considerations of communicative competence. In M. Kanwit, & M. Solon (Eds.). *Communicative Competence in a Second Language: Theory, Method, and N. Applications*. Routledge, 60-75.
- Polovina, V, Savić, S. (1989). *Razgovorni srpskohrvatski jezik*. Institut za južnoslovenske jezike. Filozofski fakultet: Novi Sad.
- Poullisse, N. (1990). *The Use of Compensatory Strategies by Dutch Learners of English*. Mouton de Gruyter: Berlin.
- Rampton, B. (1998). A sociolinguistic perspective on L2 communication strategies. In G. Kasper & E. Kellerman (Eds.). *Communication Strategies: Psycholinguistic and Sociolinguistic Perspectives*. New York: Addison Wesley Longman, 279-304.
- Raymond, P. (1982). Attitude, motivation and personality in second language acquisition: From macro approach to micro approach. *TESL Talk*, 13(1), 44-54.
- Robinson, D., Gabriel, N., & Katchan, O. (1994). Personality and second language learning. *Person. individ. diff.* Vol. 16, No. 1, 143-157.
- Sanford, H.F. (1942). Speech and personality. *Psychological Bulletin*, 39(10), 811-845.
- Savić, S., & Polovina, V. (1989). *Razgovorni srpskohrvatski jezik*. Novi Sad: Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike.
- Savignon, S. J. (2017). Communicative Competence. In J. I. Liontas, T. International Association, & M. DelliCarpini (Eds.). *The TESOL Encyclopedia of English Language Teaching*. Hoboken, N. NJ: John Wiley & Sons, Inc, 1-7.
- Saville-Troike, M. (2003). *The ethnography of communication*. Malden: Blackwell Publishing.
- Schmidhofer, A., Saiz de Lobado Garciam E., & Strotmann, B. (2012). Assessment of communicative competence. *IX Jornadas Internacionales de Inovacion Universitaria*.
- Selinker, L. (1972). Interlanguage, *IRAL; International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10:3, 209-231.
- Sergi, I, Ariemma, L., Gallucci, M., Gnisci, A., Marcone, R., Perugini, M., Senese, V. P., & Mottola, F. (2024). How HEXACO personality traits are involved in school performance of middle school adolescents (10–14 years). *Acta Psychologica* 247.
- Skehan, P. (1989). *Individual differences in second language learning*. London: Edward Arnold.
- Spitzley, L.A., Wang, X., Chen X., Burgoon, J.K, Dunbar, N.E., & Ge, S. (2022). Linguistic measures of personality in group discussions. *Front. Psychol.* 13, 1-17.
- Stević, S. (1997). *Analiza konverzacije*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta.
- Suliman, F. (2014). The role of extrovert and introvert personality in second language acquisition. *Proceedings of SOCIOINT14- International Conference on Social Sciences and Humanities*
- Tarone, E. (1980). Communication strategies, foreigner talk, and repair in interlanguage. *Language Learning* 30, 417-429.
- Tarone, E. (1981). Some Thoughts on the Notion of Communication Strategy. *TESOL Quarterly*, Vol. 15, No. 3, 285-295.
- Tomović, N. & Marković, J. (2020). The Status of English in Serbia. In S. Granger, M. Dupont, F. Meunier, H. Naets, & M. Paquot (Eds.). *International Corpus of Learner English: Version 3*. Universitaires de Louvain, 236-242.

- Van Daele, S., Housen, A., Pierrard, M., & Debruyn, L. (2006). The effect of extraversion on oral L2 proficiency. *EUROSLA Yearbook*, 6. John Benjamin Publishing Company, 213-236.
- Willems, G. M. (1987). Communication strategies and their significance in foreign language teaching. *System*, Vol. 15, No. 3, 351-364.
- Yule, G., & Tarone, E. (1998). Investigating communication strategies in L2 reference: pros and cons. In G. Kasper & E. Kellerman (Eds.). *Communication Strategies: Psycholinguistic and Sociolinguistic Perspectives*. New York: Addison Wesley Longman, 17-30.
- Zaswita, H. (2022). The Impact of Personality Types on Students' Speaking Ability: A Quasi-Experimental Study. *Edukatif : Jurnal Ilmu Pendidikan* Vol 4 No 4 Tahun, 5017-5023.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

БИОБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
за пријаву теме докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:

Јана Живановић

Број досијеа:

2016/081Д

Радни наслов теме докторске дисертације

Црте личности према НЕХАСО моделу као предиктори комуникативне компетенције на енглеском језику код студената нефилолошког профила

Биографија кандидата

Јана Живановић је рођена 1992. године у Београду. По завршетку Гимназије у Младеновцу уписала је основне студије на Катедри за англистику Филолошког факултета у Београду (2011), затим мастер (2015) и докторске студије на истој катедри (2016).

Током основних студија профилисала се подједнако за педагошки и преводачки рад. Школске 2013/2014. волонтирала је на пројекту *Студенти студентима* на Машинском факултету, а од 2014. до 2017. године је била координатор и преводац у удружењу грађана *Преводачко срце*, које се бави бесплатним превођењем медицинске документације у сврхе лечења у земљи и иностранству. Поред тога, преводила је синопсисе и титлове за новосадски филмски фестивал „Ухвати филм/Ухвати са мном овај дан” (2016-2021) који обрађује тему инвалидитета.

Уписивањем модула *Језик* на докторским студијама, определила се претежно за педагошки рад, што се види из врста ангажовања и усавршавања. Током прве године докторских студија номинована је за Еразмус+ размену студената, па је други семестар школске 2016/2017. провела на Универзитетском колеџу Даблин у Ирској, где, сходно интересовањима уписује модул *Примењена лингвистика* и у оквиру истог похађа предмете *World Englishes*, *Усвајање другог језика* и *Методологија истраживања*.

Од септембра 2016. до јануара 2017, а потом и у школској 2017/2018. години била је радно ангажована на Војној академији, при Катедри за стране језике, где је припремала полазнике за полагање СТАНАГ испита (Б2 ниво), од 2017. до 2021. била је задужена за извођење наставе на матичној катедри на предмету *Савремени енглески језик П1/П2* (Б2 ниво). У том периоду, а и даље, ангажована је такође

на Факултету за медије и комуникације и на Отвореном Универзитету у Каталонији као спољни сарадник.

Наставни рад је инспирише на учешће на бројним конференцијама, од којих издваја *VIII Научни скуп младих филолога*, где је представила рад о негативном утицају српског на енглески језик у говорној продукцији. На студентској конференцији *СТУДКОН 2* говорила је о улози наставника енглеског у мешовитој групи студената, док је на IX конференцији са међународним учешћем „*Студенти у сусрет науци*” дискутовала о драмским аспектима у настави енглеског језика.

Током ангажмана при матичној катедри реализовала је радионицу “Hollywood at a hand palm - old materials adapted” на трећој међународној конференцији *Teaching Languages and Cultures in the Post-Method Era: Challenges and Perspectives* (2018) и представила реферат на тему „Савремени приступи у настави енглеског језика на универзитетском нивоу: адаптација старих материјала” на научном скупу *Филолошки видци 1* у организацији Факултета за стране језике, Алфа БК (2019). Исте године, учествовала је на конференцији матичне катедре *BELLS 90*, са рефератом “Turn To Page 394” and Rip it Out: Models of High School Teachers through the Lenses of British and Serbian Cinematography”. На конференцији *Performance in Education, 2021*, која се одржава виртуелно у Јапану излагала је реферат на тему “Interaction Through Performance as a Means of Motivating Students in a Language Learning Online Environment in Times of Crisis”. Том приликом учествовала је заједно са студентима који су били запажени самосталном припремом две представе на основу градива обрађиваног на редовној онлајн настави.

Континуирано усавршавање огледа се и кроз похађање летњих школа - у Холандији (Најмеген) 2018. у оквиру Радбауд летње школе похађала је курсеве *How to become an excellent lecturer?* и *Qualitative Methods 1: Introduction and Collection of Qualitative Data*, а 2019. Међународну пролећну школу психо-, неуро- и клиничке лингвистике на Филозофском факултету у Новом Саду.

Члан је удружења ELTA од 2018. где је била један од лектора њузлетер публикације, и на чијим конференцијама је такође излагала, а од 2024. је члан Секције универзитетских наставника страних језика, Serbian Association for the Study of English, као и један од представника из Србије у ERLA (Educational Role of Language Association) са седиштем у Пољској.

Списак објављених научних и стручних радова кандидата

Живановић Ј., Ристић Т. (2021). Personal Growth and Communication in Intercultural Collaboration. У: Filipović J., Goetz G., Jovanović A.S. (eds) *Teaching and Learning to Co-create*. Palgrave Macmillan, Cham, pp. 109–120.

https://doi.org/10.1007/978-3030-72718-5_9

Живановић Ј. (2020). Ограде у лингвистици – Теоријско-методолошки преглед и њихов значај у настави енглеског језика. *Савремена Проучавања Језика и Књижевности*, Зборник радова са XII Научног скупа младих филолога, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац.

https://drive.google.com/file/d/1i_GPYTbpOmXhvvaMw5-95kcoRvwwHaNY/view

Живановић, Ј. (2020). Наставник у настајању - критички осврт на *microteaching* вежбе. Тематски зборник радова СТУДЕНТИ И НАУКА, СТУДКОН, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 209–221.

<https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/zbornici/2020/studkon-3>

Живановић, Ј. (2017). Ružica Ivanović, English Pronunciation: A Workbook: A Collection of Exercises in Phonemic Transcription. Beograd: Svelto. У *Philologia*, Књ.15

http://www.philologia.org.rs/Files/broj_15.pdf

Живановић Ј. (2017). Драмски аспекти у настави страних језика у мешовитој групи одраслих ученика. Зборник радова са 9. Научно-стручне конференције *Студенти у сусрет науци, "Наука данашњице је технологија будућности"*, Бања Лука, Република Српска, 557–565.

Живановић Ј. (2017). Улога наставника страног језика у мешовитој групи одраслих студената. Тематски зборник радова *СТУДЕНТИ И НАУКА, СТУДКОН*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 95–105.

<https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/zbornici/2017/studkon-2>

Живановић Ј. (2016). Негативан утицај српског на енглески језик у говорној продукцији. *Савремена Проучавања Језика и Књижевности*, Зборник радова са VII Научног скупа младих филолога, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 217–227.

http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/nauka/2017_VIII_skup_mladih_filologa_2016_knjiga1.pdf